

Deltagerkommentarer fra undersøgelse i Holbæk Kommunes borgerpanel - september 2020

Vilkår for borgere med handicap og grænserne mellem kommunens og civilsamfundets ansvar

Alle kommentarer om undersøgelsens temaer og emner er medtaget, i den for de er skrevet. Personoplysninger samt kommentarer om den tekniske del af spørgeskemaundersøgelsen er taget ud.

Åbne kommentarer til undersøgelsen eller de enkelte spørgsmål:

- Det er svært at finde adgang til økonomiske midler og støtte til frivilligt arbejde med handicappede, herunder psykisk sårbare, hvis man ønsker at starte nye tiltag op udenfor det etablerede
- En ide til den hjælp alle efterspørger kunne være:
En på flexetid som ikke kan være i et fysisk hårdt arbejde, men kunne hjælpe med at handle eller gå til lægen. Gå let til hånde hos de ældre. Altså hvis man er plaget af feks smerter ved fysisk belastning, kunne man bruges til at have nærvær og besøgsven. Tænk over det Holbæk Kommune. Taler af erfaring her. Men i har desværre inkompetente social rådgivere der ikke har føling på gulvet.
- Tror kommunen kan gøre meget ved at støtte frivilligrupper opstart økonomisk. Frivillige og naboer kan være en kæmpe støtte, de kan bare ikke tage det fulde ansvar, der skal være tilbud til alle og ikke kun dem der har netværk og familie.
- Således som vores samfund er opbygget, så er det en kommunal opgave.
- at skabe åbne sociale fællesskaber- også på arbejdsmarkedet.
- Dette er et højprioritetsområde for mig, så tak fordi I har fokus på det.
- Generelt kunne ønskes større fleksibilitet og at turde tænke " ud af boksen" , hvilket før er set også kan være billigere. Det kræver en voksenafdeling med en dygtig leder.
- Kvaliteten af hjælp fra såvel private organisationer, private personer (herunder familie) som kommunalt personale afhænger helt og fulde af de enkelte personers evne til at løse netop disse opgaver.
- Ang. ensomhed/social isolation. Først er det de pårørendes ansvar. Hvis der ingen pårørende er, eller hvis de pårørende bor i Skagen, er det de frivillige foreninger eller frivillige besøgsvenner som kan komme på banen.
- Oftest er opgaverne både ens eget ansvar, familiens og det offentlige .
- Hjemmeplejen kan være meget forvirrende for ældre mennesker, grundet alt for mange forskellige personer kommer på opgaven, så de føler sig utrygge. Godt nok har de deres journaler, men du kan ikke læse dig til alt.
- Generelt vil jeg mene, at hjælp skal gives af det offentlige, såfremt den pågældende person ikke har mulighed for at benytte frivillige eller familie, eller såfremt personen ikke selv har økonomi til at betale for hjælp.

Så en kombination af frivillig hjælp og kommunal hjælp må være at foretrække, og alt sat i relation til den personlige økonomi for den person der har behov for hjælp.

- De ensomme som ikke har pårørende bør kommunalt lønede medarbejdere kunne hjælpe, som i 1970'erne, kunne socialt dårligt stillede få en husmorfløser der hjalp med alt hvad der hørte sig til husarbejde, 7 timer dagligt fra mandag til fredag, og samtidigt få borgeren aktiveret i kommunens mange tilbud.
- Den var svær denne gang. Hvem har ansvar for hvad? Det afhænger jo i høj grad af den enkeltes familieforhold samt evne til selvhjælp såvel psykisk som fysisk.
Det er ikke rimeligt at tvinge et menneske, der har behov for hjælp, til at gå tiggergang hos pårørende. Rigtig mange, måske især ældre, vil også meget nødtigt gøre dette.
Jeg mener, kort sagt, at nære pårørende har et stort ansvar. Vil eller kan de ikke tage dette på sig er det det offentliges opgave i sidste ende. Det er forhåbentlig en selvfølge i et velfærdssamfund.
- Vi alle har et ansvar. Man kan bare ikke ligge ansvaret over på frivillige
- Da jeg på samme tid mistede både mand, arbejde, hus og indtægt gik jeg ned med depression. Kommune og fagforening skubbede mig frem og tilbage mellem sig. Ingen var enige om, hvorvidt jeg var syg eller arbejdsduelig. Jeg blev behandlet som en spedalsk. Ingen ville have mig. Jeg havde PTSD og lider stadig under det. Der er ingen tvivl om, at jeg har taget skade af de voldsomme tab. Hvis nogen i kommunen havde spottet det, og ikke haft så travlt med at skubbe ansvar fra sig, kunne jeg måske have været til gavn for erhvervslivet i dag. Jeg ville rigtig gerne være fortsat med at yde, hvad jeg engang var god til.
- Det bør være samfundets ansvar, at alle mennesker kan leve et så "normalt" liv som muligt.
- Jeg var medlem af Odsherred Handicap Idrætsforening i alle de år, den eksisterede. Har gået til varmtvandsgymnastik i flere år gennem gigtforeningen. Siden 1. april 1997 har jeg haft stolegymnastik for alle på Østergården i Undløse og har det stadig. Har haft deltagere fra 7 til 98 år.
- Man skal ikke trække alt ned over hovedet på de pårørende da de jo også har et liv der skal hænge sammen selv. Jeg synes personligt at man skal besøge og handle i det omfang som den pårørende har mulighed for og ikke som en regel.
- Mener ikke at vi skal tale om en pligt til frivillig hjælp. Så jeg bryder mig ikke om i et resultat, der kunne pege på at panelet skulle pege på en pligt. Men når vi kan, og det vil vi jo gerne, vil vi hjælpe. Har selv fungeret som mentor for unge og deltager i ældresagens opgaver. Men det er ingen pligt!
- Familien bærer både ansvar og forpligtelse overfor sine nærmeste. "Fremmede" (kommunens folk) er der ingen tillid til, idet en del "kun" giver hjælpen, fordi de får løn!!!!
Jeg taler af erfaring. Det er samfundet, der er noget i vejen med. Nogle (de fleste) er selvcentreret desværre. Jeg er 82 år og har en del erfaring omkring dette problem.
- Ok undersøgelse, men i betragtning af hvor sjældent borgerpanelet spørges, syntes undersøgelsen at dækket et meget snævert og specifikt emne
- Ja lige et par bemærkninger
  - 1) Bymidstens eneste offentlige toilet er placeret så det er svært at finde - og et er ikke nok ?
  - 2) Der er en hjertestarter i bymidten og den er placeret i Bysøstræde . Tror mange borgere slet ikke ved at, der er en hjertestarter lige der. Måske det har noget med donatoren at gøre . Men den skal da være et hvor der er liv . Ellers mister man liv !!!!
- Syntes frivilligt skal begrænses, så det ikke bliver en pligt og noget det offentlige kalkulerer med.
- Mange handicappede af enhver type handicap, bliver let ladet alene og har derfor stort behov for "opsyn" fra det offentlige, således der kan gribes ind i tide. Det viser sig at familiemedlemmer har svært ved at råbe det offentlige op og står med en enorm skyldfølelse sammen med den handicappede.

- Man kan bruge de mennesker der er på Flex eller gl. Pension som må arbejde lidt ved siden af pensionen til mange sociale opgaver og aflønne dem for så får man skatten ind igen og noget livskvalitet og spar læge, fys og div andre opgaver.
- Har en mormor som har fået konstateret alzheimer, men på trods af det stadig bor alene. Hun har et godt netværk bestående af veninder samt vores familie, hvilket jeg er glad for. Den ene gang hver 14.dag, der bliver "gjort rent" er fuldstændig spild af tid for alles vedkommende. Hvordan man kan være så inkompetent til sit arbejde er mig en gåde, men desværre er det reglen frem for undtagelsen. Heldigvis har vi mulighed for at gøre det privat og på den måde kan hun stadig have et flot hjem (som på niveau med dengang hun selv kunne stå for rengøring). Det er så synd at det er laveste fællesnævner, som skal ligge standarden indefor den sociale/plejesektor, for der findes også gode og dygtige ansatte... Der er bare langt imellem dem.
- Jeg synes at vi har noget af en offerkultur lige nu her i landet og med det syn på det, at det er samfundets opgave at "redde" alle mennesker - jer der læser det her, kig på Karpman`s Dramatrekant med offer/ redder/ krænker i hjørnerne. Ansvar tilbage til de mennesker der har skjulte ressourcer. Mv.
- Det ville være ønskværdigt, at pårørende påtog sig en del af de nævnte opgaver i skemaet, men da det ikke kan påtvinges må det, for den enkelte borger, være at ønske, at det er den samme medarbejder, der møder op til diverse aftaler. Hver gang.

I forbindelse med fysiskhandikappedes muligheder for at deltage i bylivet vil jeg blot tilføje, at de med barnevogn og klapvogn i nogen grad også vil sætte pris på forbedringer af samme punkter. Det er selvfølgelig kun en periode, men der er mange steder man ikke kan komme ind for at handle og lignende.

- Det er efter min mening vigtigt at der er flere instanser ind over for eksempel i ældreplejen. Et godt samarbejde mellem det kommunale system og familie er værdifuldt.
- De frivillige gør en stor og fortjenstfuld indsats! Desværre kan jeg ikke sige det samme om kommunerne! Der skal en mentalitetsforandring til: Kommunen er til for borgerne og ikke omvendt! Jvf. de mange skandalesager!!
- Den enkelte borger har altid et ansvar for sig selv. Han kan dog være så stækket af fysisk eller psykisk handicap, at fællesskabet, samfundet - kommunen, må træde til og sikre, at han får et værdigt liv på alle planer.
- Jeg kan ikke rigtig forstå hvorfor vi bliver bedt om en "vurdering" af hvor mange sådan og sådan vi tror der er med det ene eller det andet handicap. Hvad nytte skal de spørgsmål give når der ikke er konkret viden inde på områderne som kan fortælle det.
- Jeg er selv frivillig inden for gymnastikforeningen samt det aktive center i Mørkøv og Jyderup Og er meget glad for det men syntes der skal være en skillelinie mellem personlig hygiejne og hjælp til sociale aktiviteter
- Jeg synes at det vigtigt at have familien omkring sig, i de tilfælde I her nævner, men at hjælpe (Eks. Tøjevask, mad mv.) en udsat, skal være helt frivillig, da der udfordringer i alle familier, så at stille familie til ansvar for at udføre disse opgaver vil være unfair.

Jeg håber jeg kommer til at se/opleve, at resultatet af undersøgelse bliver synlig og mærkbar for de familier der er ramt.

- Kommunen har ansvar for pleje, hjælp, mentorordning osv. Frivillighed kan være noget ekstra og kun det.
- Borgere der er handicappede har selv et ansvar for at få et socialt netværk, men frivillige og foreninger og især kommunale medarbejdere har også et primært ansvar for at formidle kontakt til de muligheder der er, hvis de kommer hos borgeren.

- Jeg bor tæt på det gamle seminarium og kan følge både frivilliges og kommunalt ansattes omsorg for de hjerneskedede.
Umiddelbart virker det, som om Holbæk her har fat i noget af det rigtige.
- Man vil gerne hjælpe sårbare borgere men hvis man skal søge orlov eller nedsat tid vil det give problemer andre steder. Selvfølgelig skal man hjælpe sine nære pårørende, men man skal ikke have dårlig samvittighed pga man har arbejde
- Det er dejligt, at det offentlige "tager over" hvis ældre får behov for hjælp til praktiske opgaver MEN pårørende kunne godt være mere med og ikke kun lægge ansvaret over på det offentlige.
Det er god omsorg for de gamle i familien eller bekendte, at nogle de kender - og måske har kendt hele livet - hjælper og støtter - i SAMARBEJDE med det offentlige. Og at man som gammel eller handicappet ikke bare er "parkeret" i det offentlige.
Man SKAL som menneske være med til at tage sig af sine medmennesker/familie.
F.eks. at følge med en gammel/handicappet til undersøgelser/behandlinger mm.
Mange føler dog det er svært at passe ind i sit arbejdsliv mm.
- Det er svært at komme med gode svar da det er den givende station der afgør det, hvornår ville man hjælpe sine pårørende og hvornår har man mulighed for det,
- Forbyggende indsatser skal prioriteres. Der skal ikke inkluderes på normalområde, hvis behovet er specialområde. der skal være særligt obs på massiv mentor støtte for unge, der søger U hensigtsmæssig livsførelse, således at det kan reddes inden det ender galt.
- Frivillighed er en fantastisk ting - også fra pårørende - MEN det er overordnet et kommunalt ansvar, at den nødvendige hjælp er til stede eller findes frem. Det kan og skal ikke være frivillige eller pårørende, som skal forsøge at få kommunen til at yde den støtte, som den handicappede har brug for.
- At være hjælper i forhold til handicappede handler det i høj grad om at have den nødvendige faglige viden, for at give kvalificerede hjælp og udviklingsfremmende støtte.
- Der syntes at være en tendens til, at den hjælp der ydes af det offentlige, bliver mere og mere udført af ikkekvalificeret personale, hvilket ofte medfører en forringet livskvalitet.
- Mener det primært er kommunen men det omfang man kan få frivillige til social aktivitet men aldrig sygdom eller personlig pleje omsorg er prof arbejde
- Frivillighed kan ikke pålægges. Så er det ikke frivillighed. Men i opdragelse og almen påvirkning skal frivillighed og omsorg for andre prioriteres højt. Både italesættes og gennem praktisk udførelse.
- Lige et aktuelt spørgsmål som også gælder handicappede: Var det ikke en ide at få sat en toiletvogn op på markedspladsen så både børn og voksne var fri for at se folk urinere og så videre på markedspladsen og rundt om i hækkene - der er jo også et stort alkoholforbrug på den plads!
- De pårørende kan sagtens være redskabet til at drage omsorg for den handicappede, men faktum er at det belaster familier voldsomt fordi de pårørende enten ikke har kompetencerne og samtidig kæmper med at få økonomien til at hænge sammen, fordi det ofte griber ind i ens arbejdsliv.
Derfor SKAL der være et bedre samspil mellem forvaltning og pårørende, hvor de pårørende har adgang til hjælp og støtte - også økonomisk!
Jeg taler af lang bitter erfaring med Holbæk Kommunes børne og unge forvaltning, hvor der på ingen måde er blevet støttet op - ej heller tildelt den økonomiske hjælp som vi retmæssigt var forpligtet til.
De pårørende står ofte i situationer, hvor de skal samle op fordi ingen andre gør det, de skal agere advokat for den handicappede og man møder en mur af forhindringer, love og paragraffer i stedet for et system som åbenlyst kunne have gavn af at det var de pårørende som påtog opgaven, men under vejledning, støtte og økonomisk hjælp.
- Handicappede uden pårørende bør have hjælp fra det offentlige
- Glæder mig at min kommune tager hånd om udsatte befolkningsgrupper.
Generelt er adgangsforhold til butikker i Algade meget kritisable.
- Vi har alle et ansvar, dog kan det være svært som pårørende at løse de mange ting i dagligdagen som personer har behov for. Vi skal være så længe på arbejdsmarkedet for at tjene til den daglige økonomi, at det kan være belastende/udmattende at udføre dette.
- Det må ikke være en pligt som pårørende. Hjælpe til må man altid.

- Ikke alle der har brug for hjælp har familie eller nogle i nærheden der kan hjælpe, derfor bør der være nogle fra det kommunale eller lokale foreninger der kan/vil hjælpe til så de ikke ender med at være i deres boliger helt alene i længere tid, Evt pludselig ligge død i flere mdr
  - Man skal huske at det ikke kun er ældre der har handicap. Unge med psykiske handicap er et stigende problem. I stedet for at de bliver vurderet i kasser på kommunen, så måske med sagsbehandlere der har mulighed for individuelle forløb, som tilrettes borgerne bedst muligt
  - Sidste side, primære ansvar. Her burde det være muligt at sætte flere kryds. Ellers bliver det sort hvidt.
  - Jeg mener ikke, at pårørende har PLIGT til at hjælpe familiemedlemmer uden for egen bolig med handicap. Men heldigvis føler mange, at de BØR hjælpe med det de kan og selv har ressourcer til (og her menes ikke økonomi).
  - Vedr. primære ansvar til social samvær:
På plejehjem er det både de ansatte og de pårørende som skal sørge for, at personen har socialt samvær.
Hjemmeboende: Er det de pårørende og personen selv, hvis det er muligt.
  - Støtte til gennemførelse af uddannelse og til eventuelt job med støtte har afgørende betydning for alle unge med handicap, såvel psykisk som fysisk. Uddannelse og job er i høj grad forudsætning for at undgå ensomhed og eksklusion og bidrager til deltagelse i samfundslivet. Nuværende indsats er for svag og afhængig af ressourcestærke pårørende.
  - Pårørende kan gøre meget til en vis grænse.
Men kan som pårørende ikke blive ved, det er brug for at det kan laves individuelle løsninger helt konkret i de enkelte situationer borgere og pårørende kan stå i
  - Svært at svare på meget er rent gætteeri. I burde selv kende til tallene. En alm. borger har da ikke chancen for at vide det
  - Nu har Holbæk Kommune beskyttet økonomisk kriminalitet i den tidligere Tølløse Kommune i 31 år og tror i ikke snart et det kan være nok, det har f.eks. betydet at jeg har en søn med et psykisk handicap som lever som hjemløs i København til ingen nytte det er ren og skær ondskabsfuld chikane, forbryderne har helt glemt at de er lavet af samme materiale som alm. mennesker nogle af dem kan risikere at få en hurtig afslutning på livet hvis de ikke snart går igang med at rette de fejl som de har lavet i 1989 i Tølløse Kommune.
  - Meget relevant undersøgelse. Der er behov for nytænkning på området. Vi kan ikke fortsætte med business as usual på handicapområdet
  - Jeg syntes, at pårørende måske forventer for meget af personale, men den er også svær, hvis man har familie som ikke bor tæt på, og jeg kan slet ikke, forholde mig til frivillighed, der skal mere, uddannede personale til
  - Svær at svare på Bedst at nære pårørende yder, om muligt.
Personlig hygiejne kan virke pinlig for nogle og så må det offentlige træde til.
De mest udsatte er dem med færrest ressourcer. Pointsystem hvor man efter eget valg kan få lidt extra: ugeblade, kørsel til arrangementer, et biografmedlemskab, hjælpe med at skabe kontakter.
  - da de normalt er den syge der skal tage vare på sig selv og ikke pårørende eller kommunen der skal selvom pårørende og kommunen har et etisk ansvar at holde selv om de ikke alle gør det så er nogle af spørgsmålene lidt etisk ukorrekte
  - Fordi man er handicappet er man nødvendigvis ikke syg.
- Meget forskelligt med hjælpebehov. Vi kan ikke stille alle lige. Behandl alle lige ved at behandle dem forskelligt.
- Jeg mener at det offentlige - de socialt ansvarlige i meget høj grad har ansvar for at borgere med en socialt, fysisk eller psykisk handicap er meget afhængige af de tilbud det kommunale system

tilbyder - derudover kan de kommunale tilbud i høj grad - tilbyde borgeren at tage kontakt til frivillige foreninger for tilbud

- Det kommer an på så meget. Der kan være økonomiske grunde. En plejehjemsplads ca 15000 om måneden, mens jeg bor i er 4 gange større hus for 3000 om måneden. Jeg kan ikke slippe væk, da alt andet er dyrere?
- Ahlgade er fundamental ikke handicapvenlig, hverken fortovej eller gaden.
- Pårørende udfører en KÆMPE opgave for familiemedlemmer med handicap. Vi gør det ikke af pligt, men af kærlighed. Det er et stort problem, hvis der ikke er en kommunal instans til at løfte opgaven, når den bliver for stor for de pårørende. Jeg oplever at kommunens tilbud til handicappede borgere, der har en ægtefælle, er yderst mangelfuld. - Erhvervsaktive pårørende KAN IKKE påtage sig at være praktiske hjælpere i et større omfang. Kommunen bør tilbyde så meget praktisk hjælp som overhovedet muligt. Så vil de pårørende have større mulighed for at være sociale omsorgsgivere. Det vil betyde, at familierne får bedre mulighed for at fungere.
- Svære spørgsmål. Det er jo ikke sort og hvidt. Nogle har ingen pårørende, nogle har pårørende langt væk, nogle har ressourcetsvage pårørende etc.. For selvfølgelig bør man hjælpe sine pårørende, når det overhovedet er muligt, men samfundet kan ikke forlade sig på det.
- Nogle spørgsmål er svære at besvare, fx det sidste, da det afhænger af graden af problemet og hvilket netværk borgeren har
- Jeg synes man mangler en dialog med borgeren med det givne handicap om hvordan man løser udfordringer. Borgerne med handicap har forskellige personligheder og behov og de har i høj grad også forskellige sammensætninger af pårørende - som også kan bo langt væk fra hvor borgeren med handicap kan have valgt selv at bo. Man skal passe på med at putte alle i en boks og løsning.
- Istedet skulle man forsøge at lave flere 'kasser' og muligheder, som man i samarbejde med en empatisk og professionelle kommunale medarbejdere kan vurdere hvilke kasse borgeren med handicappen hører hjemme i. (kasse er et grimt ord med for at lette forståelsen). Jeg tror på et fleksibelt system - i rammer. det vil sige flere fleksible løsninger som man kan bruge på forskellige typer borgere. Husk nu dialogen med borgerne og især de ældre... de bliver nogen gange umyndiggjort hvilket er dybt krænkende for mennesker der har levet en helt liv i modsætning til os andre som tror vi mestrer alt men går ned med stress.... se nu de mennesker som vi har med at gøre !!!!
- Jeg synes man bør tage ud og høre borgerne og deres pårørende om hvordan deres hverdag ser ud og hvori de synes udfordringerne ligger og hvilken hjælp de mener der kunne være brug for. Herved vil man opdage at selvom borgere har som udgangspunkt sammenlignelige handicap så kan de have brug for forskellige former for hjælp fra kommunen - for nogle vil det være i form af en fysisk person der hjælper dem med div. og for andre vil det være i form af økonomi til at borgeren og dennes pårørende selv kan løse udfordringerne og have råd til den hjælp der skal til for at borgeren kan få en fodfæste som bidragende medlem af samfundet. Jeg synes denne undersøgelse er MEGET overfladisk
- Hvor meget man som borger kan tage ansvar for social samvær er afhængigt af, hvor stor eller hvilken slags handicap man har.